

Bartis Ervin*

A MENEKÜLTEK VAGY MÁS VÉDELMI FORMÁVAL RENDELKEZŐ SZEMÉLYEK TÁRSADALMI INTEGRÁCIÓJA

I. Bevezető

A 1980-as évek végén történt változások teljesen és visszavonhatatlanul átlakítottak Kelet és Közép-Európa geo-politikai arculatát. Országok amelyek menekült „gyárto” államoként voltak ismeretesek, néhány év leforgása alatt menekült befogadó államokká váltak. A menekültek jogi helyzetére illetve integrációjára vonatkozó jogi keret létrehozása egyszerre jelentett kihívást és megoldásra váró problémát.

Románia 1991-ben ratifikálta a Menekültek Helyzetére Vonatkozó 1951-es Egyezményt és az ehhez tartozó 1967-es Protokollumot, így vállalva, hogy a nemzetközi standardok a nemzeti jogi keret fontos részeivé válnak. Ezt követően, Románia, a nemzetközi standardok figyelembe vételével, egy olyan menekült státus elismerési és integrációs rendszert hozott létre, amely jóval a többi európai törvénykeret fölé emelkedik. Viszont ez nem jelenti azt, hogy a rendszer tökéletes lenne, ellenkezőleg, számtalan javításra szorul.

A jelen pillanatban érvényben lévő jogi keret legfontosabb elemei a következők:

– A 2000. évi 102. kormányrendelet a menekültek jogi helyzetéről;¹

– A 2004. évi 44. kormányrendelet a menekültek vagy más védelmi formával rendelkező személyek társadalmi integrációjáról.²

A 2000. évi 102. kormányrendelet értelmében a román állam három típusú védelmet kínál:

– menekült státus, ami az 1951-es Egyezmény „menekült” meghatározására épül,

– feltételes humanitárius védelemben részesül az a személy akinek az eredet-országban az élete, fizikai vagy szellemi integritása veszélyben van,

– időleges humanitárius védelemben részesül az a személy amely háború sújtotta területéről menekült.

Rendkívül fontos lépés volt a Nemzeti Menekültügyi Iroda (NMI) létrehozása, amely kormányzati szervként működik és a hatáskörébe tartozik a menekült kérelmekkel kapcsolatos döntéshozás, illetve a menekült státussal rendelkező személyek a román társadalomba való integrálása. Az NMI az Közigazgatási és Belügyminisztérium alárendelt szerve.

Négy nem-kormányzati szerv foglalkozik a menekült státust igénylő illetve az elismert menekültek segítségével. A Román Nemzeti Menekült Bizottság (Consiliul Național Român pentru Refugiați) a menekült státust igénylő személyek jogi védelmével és szociális támogatásával foglalkozik, míg az ARCA – Romániai Menekült és Migráns Fórum (ARCA – Forumul Român pentru Refugiați și Migranți) az elismert menekültek integrációját segíti elő, beleértve jogi illetve szociális tanácsadást. Másrészt, a „Mentsd a Gyerekeket” (Salvați Copiii vagy Save the Children) a

* A szerző az ARCA – Romániai Menekült és Migráns Fórumnak a menekültek integrációjával foglalkozó jogtanácsosa, Bukarest.

1 436/03.09.2000 számú Hivatalos Közlöny

2 93/31.01.2004 számú Hivatalos Közlöny

kiskorúak jogainak védelmével foglalkozik. Fontos megjegyezni, hogy mindhárom szervezet az ENSZ Menekültügyi Főbiztos társrésztvevő partnere. A Jezsuita Menekült Szolgálat (Seviciul Iezuitilor pentru Refugiati vagy Jesuit Refugee Service) kizárólag a menekültek szociális igényeinek ellátásával foglalkozik.

Az NMI hatáskörébe tartozik két elszállásoló központ igazgatása: a Gociu utcai központban menekült státust igénylő személyek vannak elszállásolva, míg a Vasile Stolnicul utcán található központban az elismert menekültek kaphatnak szállást. A bukaresti elszállásoló központokon kívül két, a 2004-es év során nyílt temesvári és galaci központ is az NMI hatáskörébe tartozik. 1991 és 2003 között több mint 13.200 személy nyújtott be menekült kérelmet és közel 2.000 személy kapott menekült vagy más védelmi státust. A legtöbb menekült státus kérés 2001-ben volt benyújtva, szám szerint 2.431. A 2003-ban és 2004-ben benyújtott kérések híven tükrözik a csökkenő tendenciát. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztos becslése szerint 2003 végén közel 1.000 menekült vagy menekült státust igénylő személy élt Romániában. A fent említett 1.000 személy eredetországai a következők: 33% Irak, 10% India, 8%-8% Irán és Kína, 7% Szomália, 4% Törökország, 3%-3% Afganisztán, Palesztina és Pakisztán. A fent említett számokból nyilvánvalóvá válik egy kormányzati integrációs program létrehozása.³

A következőkben 2004. évi 44. kormányrendelet által létrehozott kormányzati integrációs program elméleti és gyakorlati aspektusait fogjuk megvizsgálni. Az elemzés során a szakterületen szerzett személyes tapasztalatra alapozok. A kérdéssel foglalkozó szakirodalom hiányában csak néhány forrást tudtam használni.

II. Az Integrációs Protokollum

Minden menekült státusban vagy más védelemben részesülő személy, a 2004. évi 44. kormányrendelet értelmében, kérés benyújtása után részt vehet a kormányzati integrációs programban. A fent említett kormányrendelet 16. cikke értelmében a kérést a menekült vagy más védelmi státust elismerő végleges döntés utáni 30 napban kell benyújtani. Azon a személyek akik a kormányrendelet hatályba lépése előtt részesültek menekült státusban vagy más jellegű véde-

lemben, a kérést a kormányrendelet érvénybe lépése utáni 30 napban kell benyújtani. A fent említett 16. cikk előírja, hogy az integrációs programban való részvételt igénylő kérést az NMI székhelyén kell benyújtani, viszont a gyakorlatban a kérést az NMI szervként működő Integrációs Osztály (IO) székhelyére kell benyújtani.

A kérés jóváhagyása után az Integrációs Osztály hivatalnokai meghívják a menekült vagy más státusban részesülő egyént egy meghallgatásra, a személyes szükségletek feltérképezése érdekében. A személyes szükségletek gerincét képezik egy személyes integrációs tervnek vagy protokollumnak, amely a 19. cikk értelmében tartalmazza a felek nevét illetve elnevezését, a felek jogait és kötelezettségeit, a protokollum határidejét, a meghosszabítás és az utolagos módosítás feltételeit. Az integrációs protokollum tiszteletben tartását az IO hivatalnokai fogják figyelemmel kísérni.

Az integrációs program gyakorlatba ültetése nem haladhatja meg a 6 hónapot. Kivételként és jól meghatározott esetekben lehetséges a program maximum 6 hónappal való meghosszabítása.

A következő szolgáltatások csoportosíthatók az integrációs programban:

– Tanácsadási tevékenységek a törvény által előírt jogok gyakorlása érdekében, mint például az oktatáshoz való jog, az NMI elszállásoló központjaiban való felvétel vagy a társadalombiztosításhoz való jog. A 44. kormányrendelet értelmében ezek a tevékenységek a IO székhelyén zajlanak le. A gyakorlatban viszont többször előfordult, hogy a IO hivatalnokai, ahelyett, hogy a törvényes által előírt kötelezettségeiket teljesítenék és jogi illetve szociális tanácsadásban részesítenék a menekült vagy más státusban részesülő személyt, inkább a nem-kormányzati szervezetekhez irányítják a tanácsadásra szoruló személyeket.

– A román életmód és kultúra elsajátítása érdekében szervezett kurzusok. Ezen foglalkozás rendkívül fontos, hiszen a menekült státussal rendelkező személy alapvető információkat kaphat a román életmód és kultúrával kapcsolatosan. Például, a kurzusok összpontosíthatnak a nemek közötti jog és esély egyenlőségre és ez a muzulmán menekültek esetén igen fontosnak bizonyulhat. Másrészt, a kurzusok ennél jóval praktikusabb témákat is érintenek, mint példá-

3 www.cnrr.ro/CNRR_Useful_information_Refugee_situation_en.htm

ul: hol lehet a különböző számlákat fizetni, hogyan kell kérelmet írni a hivatalos szervekhez stb.

– Román nyelv kurzusok. A román társadalomba való integráció rendkívül fontos eleme a román nyelv ismerete. A nyelvi nehézségek akadályt jelenthetnek pl. a munkahely keresésében vagy az oktatáshoz való jog gyakorlásában. A nyelvkurzusokat az NMI szervezi az Oktatási és Kutatási Minisztériummal közösen, hetente két alkalommal. A kurzus befejezése után, a résztvevők az Oktatási és Kutatási Minisztérium által kibocsájtott elismervényben részesülnek, amely bizonyítja az elsajátított ismeretek szintjét. Rendkívüli negatívumnak számít, hogy a nyári szünet idő periodusára a román nyelv kurzusok szüneteltek. Szerintünk ez negatív hatással volt a nyelv elsajátítására. Másrészt, heti két kurzus nem feltétlen biztosítja a román nyelv elsajátítását a 6 hónapos periódus alatt. Továbbá, szükséges lenne egy, az Oktatási és Kutatási Minisztérium általi egységes lecke-terv kialakítása, amely tökéletesen lefedje a kurzuson részt vevők szükségleteit.

III. Munkalehetőség

A 2004. évi 44. kormányrendelet 4. cikke értelmében, azon idegenek amelyek menekült státusban vagy más védelmi formában részesülnek, ugyanolyan munkakörülményekhez van joguk, mint a román állampolgároknak. Másrészt, a 2004. évi 130. törvény⁴ (amely az 1999. évi 203., a munkaengedélyekre vonatkozó törvényt módosította) értelmében azon személyek akik bármilyen védelmi formában részesülnek, munkaengedély nélkül alkalmazhatóak.

A 2004. évi 44. kormányrendelet 5. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a Nemzeti Munkaerő-Elhelyezési Ügynökség (Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă) köteles a szükséges lépéseket megtenni, hogy szolgáltatásait az integrációs programban résztvevő személyek igényeihez igazítsa. Ily módon, a menekült vagy más védelmi státusban részesülő személy az integrációs protokollum aláírása utáni 30 napon belül jelentkeznek az NMEÜ-nél, mint munkahely keresésében levő személy. A bejegyzés után az NMEÜ az NMI-től átkéri a munkahely keresésében levő személy családi, oktatási és kulturális háttérre vonatkozó aktákat. Ily módon, az NMEÜ a jelentkező személy

számára egy egyedi és személyesített tervet készíthet.

A kormányrendelet értelmében, következő lépésként, az NMEÜ megfelelő munkahelyek azonosítására fog törekedni. Amennyiben sikerül megfelelő munkahelyet azonosítani, a menekült vagy más védelmi státusban részesülő személy nem utasíthatja vissza azt, kivétel az a helyzet mikor egy jól megalapozott okot említ a visszautasítás bizonyításaként. Miután az integrációs programban részt vevő személy elfogadta az álláslehetőséget, köteles azon helyi közösségekbe költözni ahol a munkahely található.

Annak ellenére, hogy a fent említett előírások rendkívül egyértelműek és praktikusnak tűnnek, valójában számtalan nehézség adódik az előírások gyakorlatba ültetése során. Elsősorban, az NMI és az NMLU között nem létezik a szükséges együttműködés, így a munkahely keresésében levő személy családi, oktatási és kulturális háttérre vonatkozó akták átkérése valósággal lehetetlen. Másrészt, az NMEÜ visszautasítja a 2004. évi 44. kormányrendelet által előírt kötelezettségeket és nem törekedik a munkahelyek azonosítására. Az NMLU szerint csakis a menekült vagy más státusban részesülő személy feladata az álláslehetőség keresése. Viszont számukra a munkahelyek azonosítása akadályokba ütközik, pl. a román nyelv nem elégséges ismerete vagy a törvényes munkaügyi ismeretek hiánya, így inkább a fekete munkaerőpiac felé irányulnak. Fontos megjegyezni, hogy az esetek túlnyomó többségében, a menekült vagy más védelmi státusban részesülő személyek jóval az oktatási háttér színvonalá alatt találhatnak álláslehetőséget.

Szerintünk egy hatásosabb intézményközi együttműködés rendkívüli módon javítaná a menekült vagy más státusban részesülő személyek munkahelyi elhelyezkedését, így a fekete munkaerőpiac vonzása csökkene és ezen személyek adófizető egyénekké válnának.

IV. Lakás-lehetőség

A 2004. évi 44. kormányrendelet 21. cikke szerint, az integrációs programban résztvevő személyek kérhetik az NMI igazgatásában levő elszállásoló központokban való elhelyezést. A szállást igénylő személy egy kérés kitöltése után köteles bizonyítani, hogy nem rendelkezik a megélhetéshez

Összehasonlító táblázat a társadalombiztosítási juttatás és a Vasile Stolnicul központban fizetendő bér és közköltség között⁶

Személyek száma	Társadalombiztosítási juttatás	Bér és nyári közköltség összege*	Bér és téli közköltség összege*
1	825 000 lej	403 740 lej	475 590 lej
2	1 480 000 lej	807 480 lej	951 180 lej
3	2 057 000 lej	1 211 220 lej	1 426 770 lej
4	2 547 000 lej	1 614 960 lej	1 902 360 lej
5	3 041 000 lej	2 018 700 lej	2 377 950 lej
6	3 246 000 lej	2 422 440 lej	2 853 540 lej
7	3 451 000 lej	2 826 180 lej	3 329 130 lej
8	3 656 000 lej	3 229 920 lej	3 804 720 lej
9	3 861 000 lej	3 633 660 lej	4 280 310 lej
10	4 066 000 lej	4 037 400 lej	4 755 900 lej

szükséges anyagi forrásokkal. Amennyiben az NMI-n belül működő Integrációs Osztály jóváhagyja a kérést a menekült vagy más védelemben részesülő személy a „Vasile Stolnicul” központban lesz elhelyezve, legtöbb hat hónapra. Jól megalapozott okok miatt az elszállásolás periódusa 6 hónappal meghosszabítható, viszont nem haladhatja meg az integrációs program gyakorlatba ültetésének hosszát.

Fontos megjegyezni, hogy az előző bekezdésben bemutatott szálláslehetőség nem ingyenes. A „Vasile Stolnicul” központban elszállásolt személyek kötelesek bért illetve közköltséget fizetni. 2004 májusában ezek a költségek hozzávetőlegesen 400.000 lej/személyre emelkedtek⁵, viszont a téli hónapokra fizetendő pénzösszeg ennél magasabb. A fenti táblázatban könnyűszerrel megfigyelhető a „Vasile Stolnicul” központban fizetendő bér és közköltség és a minimális biztosított bér (társadalombiztosítási juttatás) összefüggése, abban az esetben ha a minimális biztosított bér a család egyedüli jövedelme.

Amennyiben egy család 8 főből áll, a minimális biztosított bér nem elégséges még a bér illetve közköltség kifizetésére sem.

A 2004. évi 44. kormányrendelet 33. cikke meghatároz néhány különleges helyzetet, ún. „sebezhető csoportokat”, amikor egy személy önfenntartó és önellátó lehetőségei objektív okok miatt rendkívül alacsonyak. Ezen személyek számára az elszállásolás időtartama nem

függ az integrációs program gyakorlatba ültetésének periodusától. Az 33. cikk (2) bekezdése szerint a következő személyek tartoznak az előbb említett kategóriába:

- Fizikailag vagy szellemileg sérült személyek,
- Azon személyek akik már átlépték a nyugdíjkorhatárt, viszont nem részesülnek nyugdíj juttatásban,
- Egyedülálló kiskorúak,
- Kínzás vagy más hasonló eljárások áldozatai,
- Kiskorú gyerekeket nevelő egyedülálló (monoparentális) családfők.

A „Munkalehetőség” fejezetben említettük, hogy a menekült vagy más státusban részesülő személy köteles azon helyi közösségbe költözni ahol a munkahely azonosítva volt. A helyi hatóságok kötelesek egy szociális lakást biztosítani. Amennyiben ez objektív okokba ütközik, az integrációs programban részt vevő személy, a törvényes keretek tiszteletben tartásával bérelni fog egy lakást. Amennyiben a fizetendő bér nem rendkívül magas, az NMI legtöbb egy éves periodusra a bér 50%-at biztosítja. A 44. kormányrendelet nem határozza meg a „közepes” és „rendkívül magas” bér fogalmát.

V. Oktatás

A 2004. évi 44. kormányrendelet 9. cikke előírja, hogy a menekült vagy más státusban részesülő személynek joga van az oktatáshoz, ugyanolyan

* A fenti összegek 30 napos periódusra voltak számolva.
 5 „Un nou început în România”, ARCA – FRRM, 2004. 16 o.
 6 Luciana Lazarescu jóvoltából.
 7 815/18.12.2001 számú Hivatalos Közlöny
 8 787/26.04.2004 számú Hivatalos Közlöny

feltételek mellett mint bármilyen román állampolgárnak. A régi szabályozás szerint (2001/1191-es kormányhatározat⁷), a menekült vagy más státusban részesülő személy számára csak az elemi és gimnáziumi oktatás ingyenes.

A 44. kormányrendelet értelmében a védelmi státusban részesülő kiskorúak egy 1 éves felkészítő képzésben vehetnek részt. A képzéssel párhuzamosan, a gyerekek részt vehetnek különböző iskolai aktivitásokban, viszont anélkül, hogy a jelenlétük a hivatalos aktákban be lenne jegyezve. Ily módon a gyerekek alkalmazkodhatnak a romániai iskolákban használt tanulási eljárásokhoz. Az 1 év felkészítő képzés befejezése után, egy a Tanügyi és Kutatási Minisztérium által kinevezett bizottság vizsgálja a gyerek tudását és egy részletes ajánlót állít ki, megemlíti a gyerek román nyelv ismeretének színvonalát.

Az kormányrendelet érvénybe lépésekor a 11. cikk előírta, hogy a Tanügyi és Kutatási Minisztérium köteles egy olyan procedúra kialakítására, amely lehető teszi a tanulmányok elismerését, abban az esetben, ha a menekült vagy más védelmi státusban részesülő személy nem rendelkezik oklevéllel. Ez az eset rendkívül gyakori, hisz az országukból menekülők gyakran nem tudnak magukkal vinni semmilyen bizonyító oklevelet vagy pedig az oklevél az út viszontagságai miatt helyrehozhatatlanul megrongálódik. Viszont a 2004. évi 73. kormányrendelet⁸ megváltoztatta a 2004. évi 44. kormányrendelet és eltörölte a Tanügyi és Kutatási Minisztérium fent említett kötelességét. Ez rendkívül negatív hatással van a menekült vagy más védelmi státusban részesülő személy helyzetére, hiszen az eredet-országból a legtöbb esetben lehetetlen az oklevelet beszerezni, míg a Tanügyi és Kutatási Minisztérium nem hozott létre olyan procedurát amely lehetővé tenné a tudásszint elismerését az oklevél hiányában. Ily módon, ezen személyek egyértelműen oktatási színvonaluk alatti állás elfoglalására kényszerülnek.

VI. Pénzbeli juttatások

A 2000. évi 102. kormányrendelet és a 2004. évi 44. kormányrendelet értelmében, a menekült státusban vagy más védelmi formában részesülő személy jogosult a következő pénzbeli juttatásokra.

Visszafizetendő pénzbeli juttatás

Ez a pénzbeli juttatás 6 hónapos periódusra érvényes és az összeg kb. 2.800.000 lej/személy/hó.⁹ Néhány esetben a pénzbeli juttatás periodusa 3 hónappal meghosszabítható. Egy évvel az utolsó részlet átutalása után, a menekült státusban vagy más védelmi formában részesülő személy köteles a kapott összeget visszafizetni. A kapott pénzösszeg visszaszolgáltatása csak akkor kötelesség, ha a visszaszolgáltatás mellett családnak vagy a személynek van a megélhetéshez szükséges anyagi forrása. Fontos megjegyezni, hogy eddig egyetlen esetben nem került sor a pénzbeli juttatás vissza szolgáltatására. A visszafizetendő pénzbeli juttatás az iktatás utáni hónapban lesz folyósítva.

Kiegészítő pénzbeli juttatás

Ez a pénzbeli juttatás legötbb két hónapig folyósítható és csakis addig, míg a menekült státusban vagy más védelmi formában részesülő személy megkapja a visszafizetendő pénzbeli juttatást. A pénzösszeg kb. 30.000 lej/személy/nap-nak felel meg.¹⁰

Állami gyerekeknevelési segély

A 2004. évi 44. kormányrendelet 12. cikke értelmében, azon kiskorúak akik menekült státusban vagy más védelmi formában részesülnek, joguk van a állam által nyújtott gyerekeknek járó pénzbeli juttatásra. A pénzbeli juttatás az utolsó adatok szerint 210.000 lej/gyerek/hónap.

Iskolába nem járó kiskorúaknak nyújtott pénzbeli juttatás

A kérést a lakhely melletti polgármesteri hivatal Szociális Osztályához kell benyújtani és a következő aktákat szükséges mellékelni: az NMI által kiállított személyi dokumentum fénymásolata és a születési bizonyítvány lefordított és hivatalosított másolata. Ha a kiskorú Románia területén született, akkor nem szükséges a bizonyítvány lefordítása és hivatalosítása.

Viszont megjelenik egy újabb probléma: a Romániában született kiskorúak születési bizonyítványán nem jelenik meg a személyi szám

9 „Un nou început în România”, ARCA – FRRM, 2004. 16 o.

10 „Un nou început în România”, ARCA – FRRM, 2004. 11 o.

(Cod Numeric Personal). Ennek oka az, hogy az Anyakönyvi Hivatal nem szolgáltathatja a személyi szám mivel a gyerekek nem román állampolgárok. Az NMI hatáskörébe tartozik a fent említett szám szolgáltatása. Viszont a Anyakönyvi Hivatal visszautasítja a személyi szám születési bizonyítványra való átírását, mivel nem létezik semmilyen szabályzat a más intézmény által szolgáltatott személyi szám átírására. Másrészt, az NMI pedig nem végezhet módosításokat egy más intézmény által kibocsájtott hivatalos bizonyítványom. A két intézmény közötti együttműködés hiányának köszönhetően a iskolába nem járó kiskorúaknak nyújtott pénzbeli juttatásra vonatkozó kérést, a polgármesteri hivatalhoz tartozó Szociális Osztály számtalan alkalommal visszautasította, felhozva azt, hogy szükséges a személyi szám jelenléte a születési bizonyítványon. Jelen pillanatban csak két esetben sikerült a fent említett kérés benyújtása. Másrészt, a Szociális Osztály, menekültek esetében rugalmasabb módon kellene reagáljon, hiszen amit tesz nem más mint egy törvény által elismert jog gyakorlatba ültetésének akadályozása.

Iskolába járó kiskorúaknak nyújtott pénzbeli juttatás

Azok a menekült vagy más státusban részesülő kiskorúak esetében amelyek bármilyen oktatási intézmény diákjai, nem szükséges egy kérés benyújtása. Elégséges, ha a szülők jelzik a tanítónak az ilyen jellegű szándékukat.

VII. Egészségügyi biztosítás

A 2004. évi 44. kormányrendelet értelmében, azok a személyek akik menekült vagy más védelmi státusban részesülnek, joguk van a társadalmi és egészségügyi biztosításhoz. Azon személyek akik ezekben a szolgáltatásokban szeretnének részesülni, kötelesek a törvény által előírt havi pénzösszeg befizetésére.

Ily módon a 2004. évi 44. kormányrendelet 44. cikke módosította az egészségügyi biztosításra vonatkozó 2002. évi 150. sürgősségi kormányrendelet¹¹ 53. cikkét. Az 53. cikk (5) bekezdése szerint, a menekült vagy más státusban részesülő személy, a státust odaítélő végleges határozat dátumától köteles a törvényes havi

pénzösszeg fizetésére. A fent említett cikk (6) bekezdése szerint, azon személyek amelyek a menekült vagy más státust a 2004. évi 44. kormányrendelet hatályba lépése előtt kapták, csak a kormányrendelet hatályba lépése után (2004 május) kötelesek fizetni. Nyilvánvaló, hogy az (5) bekezdés létrehozta a szabályt, míg a (6) bekezdés a szabály alóli kivételt írja elő.

Viszont a relatív egyszerű törvényes előírás gyakorlatba ültetése a Nemzeti Egészségügyi Biztosítóház kezében rendkívül komplikáltá válik. A bukaresti Egészségügyi Biztosítóház visszautasított minden olyan kérést amelyet menekült vagy más státussal rendelkező személy nyújtott be és 2004 májusától szándékozott fizetni a törvény által előírt havi pénzösszeget, mert a státust a 2004. évi 44. kormányrendelet érvénybe lépése előtt kapta. Az bukaresti Egészségügyi Biztosítóház néhány kérést visszautasító aktában a következőket említi: mivelhogy az alulírott személyek a 2004. évi 44. kormányrendelet a Hivatalos Közlönyben való publikálása előtt kapták a menekült vagy más védelmi státust, az ők esetükben nem alkalmazható a fent említett (6) bekezdés. A bukaresti Egészségügyi Biztosítóház szerint a (6) bekezdés csak azon személyek esetében alkalmazható, akik a menekült vagy más védelmi státust 2004. évi 44. kormányrendelet Hivatalos Közlönyben való közzététele és hatályba lépése között kapták.

Szerintünk a fenti hivatalos motiváció teljesen valótlan és a törvény hibás értelmezésén alapszik. Meg szeretnénk említeni, hogy a bukaresti Egészségügyi Biztosítóház jogtalanul teszi a fent említett megkülömböztetést, hiszen *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*.

VIII. Végso következtetések

Mint a fenti elemzés során észlelhettük, hogy a 2004. évi 44. kormányrendelet előírásai praktikusak és sikerrel hozzájárulhatnának a menekült vagy más státusban részesülő személyek a román társadalomba való integrációjához. Viszont a gyakorlatba ültetés során rendkívül sok hiba és elégtelenség a kormányrendelet kedvező előírásait negatívan befolyásolja. Ezért elsősorban az állami intézmények közötti elégtelen együttműködés okolható. Másrészt, az NMI kötelessége lenne a 2004. évi 44. kormányrendelet

11 838/20.11.2002 számú Hivatalos Közlöny.

népszerűsítése a polgármesteri hivatalok esetében és az előírások tiszteletben tartásának figyelemmel való követése.

Sajnálatos módon, a következő periódusban nem várható a szabályozás vagy a gyakorlat módosulása. Az NMI azzal „védekezik”, hogy a menekültek vagy más státussal rendelkező személyek integrációja, Romániában jóval előrehaladottabb, mint az Európai Unió tagországaiban.

El kell ismernünk, hogy ez az állítás igaznak bizonyul, de szerintünk ez nem ellenérv a 2004. évi 44. kormányrendelet gyakorlatba ültetésének javítására. Mindeközben, fontos szem előtt tartanunk, hogy minden statisztikai szám mögött hazájukat elhagyni kényszerülő személyek vannak, akik rászorulhatnak a román állam vagy akár a mi segítségünkre.